Vlaams Parlement

40 (2015-2016) – Nr. 1
ingediend op 15 juni 2016 (2015-2016)

Verslag

van het Rekenhof

over het betaald educatief verlof. De erkenning van opleidingen

verzendcode: ECO

Rekenhof

Betaald educatief verlof

De erkenning van opleidingen

Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement
Brussel, juni 2016

Rekenhof

Betaald educatief verlof

De erkenning van opleidingen

Verslag goedgekeurd in de Nederlandse kamer van het Rekenhof op 14 juni 2016
Vlaams Parlement, 40 (2015-2016) – Nr. 1

Inhoud

Samenvatting 5

Hoofdstuk 1
Inleiding 11
1.1 Onderzoeksdomein 11
1.2 Onderzoeksaanpak 12

Hoofdstuk 2
Beleidsdoelstellingen van betaald educatief verlof 15
2.1 Beleidsdoelen van betaald educatief verlof 15
2.2 Opleidingsincentives voor werknemers 17
2.3 Conclusies 19

Hoofdstuk 3
Aantal erkende en geweigerde opleidingen 21
3.1 Situering van de soorten opleidingen en actoren 21
3.2 Aantal erkende en geweigerde opleidingen per actor 23
3.2.1 Automatisch erkende algemene opleidingen 23
3.2.2 Automatisch erkende beroepsopleidingen 23
3.2.3 Sectorale beroepsopleidingen 25
3.2.4 Door de VEC erkende beroeps- en algemene opleidingen 26
3.3 Conclusies 28

Hoofdstuk 4
Erkenningscriteria en besluitvorming 29
4.1 Automatische erkenningen 29
4.2 Niet-automatische erkenningen 29
4.2.1 Vlaamse erkenningscommissie 30
4.2.2 Paritaire comités 33
4.3 Conclusies 35

Hoofdstuk 5
Toezicht 37
5.1 Beschrijving 37
5.2 Toezicht van de VEC op de eigen erkenningen 37
5.3 Toezicht op de overige erkenningen 38
5.4 Externe en objectieve kwaliteitszorg 39
5.5 Conclusies 39

Hoofdstuk 6
Conclusies 41

Hoofdstuk 7
Aanbevelingen 43

Hoofdstuk 8
Reactie van de minister 45

Bijlage:
Aantal erkende opleidingen per jaar (gegevens VEC) 47

Samenvatting

Het Vlaams Parlement heeft het Rekenhof op 10 maart 2016 een onderzoek gevraagd naar het systeem van de erkenning van opleidingen in het stelsel van betaald educatief verlof (BEV). BEV geeft werknemers uit de privésector die erkende opleidingen volgen, het recht op het werk afwezig te zijn met behoud van hun loon. De werkgever kan vervolgens van het departement Werk en Sociale Economie (WSE) terugbetaling krijgen van de lonen die hij tijdens het verlof uitbetaalde. Voor het schooljaar 2013-2014 ontvingen de werkgevers uit het Vlaams Gewest voor BEV in totaal 66 miljoen euro. Het Rekenhof ging voor het Vlaams Parlement na of de erkenning van de BEV-opleidingen efficiënt en doeltreffend is, en of het toezicht daarop op afdoende wijze wordt uitgevoerd.

Beleidsdoelstellingen

Het Vlaams Gewest heeft op 1 april 2015 de bevoegdheid voor het BEV-stelsel overgenomen. Het heeft deze bevoegdheid nog niet zelf gereglementeerd, zodat de bestaande federale regelgeving, in het bijzonder de herstelwet van 1985, vooralsnog blijft gelden. Noch deze wet, noch zijn uitvoeringsbesluiten, vermeldden expliciet doelstellingen voor het BEV. De memorie van toelichting bij de wet bevat wel enkele ruime doelstellingen: algemene en professionele vorming voor werknemers en ondersteuning van de technologische evoluties en productiviteit voor de werkgevers. Het Rekenhof kon indirect voor bepaalde automatisch erkende beroepsopleidingen de doelstelling afleiden dat zij verband moeten houden met de beroepssituatie of de beroepsperspectieven van de werknemer. De doelstellingen het opleidingsniveau van laag- en middengeschoolde werknemers te verhogen en de deelname aan knelpuntberoepen te stimuleren, kunnen afgeleid worden uit het verhoogd aantal uren verlof dat werknemers kunnen opnemen, maar staan niet in verband met de erkenningsvoorwaarden voor opleidingen en de kwaliteit ervan. Het departement WSE volgt niet op of de erkende opleidingen hebben bijgedragen tot de realisatie van beleidsdoelstellingen. De controles van de dienst BEV richten zich vooral op de vervulling van de terugbetalingsmodaliteiten.

Behalve van het BEV-systeem, maakt de Vlaamse overheid ook gebruik van andere systemen van opleidingsincentives, zoals aanmoedigingspremies voor opleidingen in het kader van tijdskrediet, opleidingscheques en verlof voor sociale promotie. Deze systemen bevatten uiteenlopende uitvoeringsmodaliteiten en zijn evenmin gekoppeld aan samenhangende beleidsdoelstellingen. Een aantal studies hebben verbeterpunten aangereikt voor de verschillende systemen van opleidingsincentives, waaronder de suggestie ze op elkaar af te stemmen. Concrete stappen bleven echter tot op heden uit.

Aantallen erkende en geweigerde opleidingen

Enerzijds worden in het BEV-systeem een aantal algemene en beroepsopleidingen automatisch erkend, bijvoorbeeld de opleidingen die bepaalde onderwijsinstanties, de VDAB, Syntra, werkgeversorganisaties of jeugd- en volwassenenorganisaties organiseren. Anderzijds vergen een aantal opleidingen erkenning door paritaire comités (PC) of door de Vlaamse erkenningscommissie (VEC), de eveneens paritair samengestelde gewestinstantie die in principe controle op alle BEV-opleidingen uitoefent. De vraag naar de precieze aantallen opleidingen die de diverse BEV-actoren jaarlijks erkennen of weigeren, kon de VEC echter niet beantwoorden. Enerzijds kon deze commissie, mede door enkele specifieke problemen, geen volledig overzicht van automatisch erkende beroepsopleidingen voorleggen, noch reconstrueren. Anderzijds bleken haar lijsten met *sectorale beroepsopleidingen* soms af te wijken van die bij de erkennende paritaire comités. Deze

lijsten bevatten overigens tal van overlappingen, herhalingen en samenvoegingen. Ten slotte houdt de VEC wel de eigen erkenningsbeslissingen bij, maar de databestanden waarin zij die registreert, staan vooralsnog technisch niet op punt voor monitoringdoeleinden.

Erkenningscriteria en besluitvorming

De regelgeving vereist voor de erkenning van opleidingen enkel een minimum van 32 lesuren en bevat geen inhoudelijke richtlijnen voor de beoordeling van de aanvragen. In de praktijk combineert de VEC een lijst van criteria met een aantal ad hoc-criteria. Die criteria zijn niet altijd voldoende onderbouwd of gebaseerd op beleidsdoelstellingen en regelgeving, zoals de specifieke behoefte op de arbeidsmarkt, inschrijvingskosten of tijdstip van de opleiding. Zij zijn door de afwezigheid van normwaarden ook moeilijk bruikbaar en hebben een weinig transparante en consistente besluitvorming tot gevolg. De paritaire comités hanteren doorgaans weinig criteria, die onderling en ten opzichte van de criteria van de VEC sterk verschillen en daarnaast ook vaak vaag gedefinieerd zijn. Ook bij de erkenning van sectorale BEV-opleidingen is de besluitvorming bijgevolg weinig transparant of consistent. Zowel de erkenningscommissie als de paritaire comités motiveren hun beslissingen tot erkenning of weigering van opleidingen overigens maar summier.

Toezicht

De toezichtsfunctie bevindt zich bij de VEC en de inspectie van het departement Werk en Sociale Economie. De inspectie houdt – zoals de regelgeving voorschrijft – toezicht op de naleving van de BEV-bepalingen en in het bijzonder de juistheid van de terugbetalingsaanvragen. Zij richt zich niet op de erkenning van opleidingen. De VEC kan alle erkenningen intrekken of schorsen. Enerzijds houdt de VEC toezicht op de opleidingen die zij zelf heeft erkend langs jaarlijkse evaluatieformulieren die zij de aanvragers voorlegt. Het is echter onduidelijk hoe die worden beoordeeld. Dat toezicht heeft tot op heden dan ook weinig gevolgen gehad. Anderzijds houdt de VEC amper toezicht op alle andere categorieën van opleidingen. Zij reageert enkel op klachten, en controleert niet systematisch op eigen initiatief. Dat toezicht heeft dan ook nog geen resultaten opgeleverd. De externe kwaliteitszorg voor de opleidingen is in het algemeen niet gegarandeerd.

Betaald educatief verlof

De erkenning van opleidingen

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1 Onderzoeksdomein

Het Vlaams Parlement heeft het Rekenhof op 10 maart 2016[1] een onderzoek gevraagd naar het systeem van de erkenning van opleidingen in het stelsel van betaald educatief verlof (BEV). BEV is een stelsel van individueel opleidingsverlof[2]. Dit stelsel geeft werknemers uit de privé-sector die erkende opleidingen volgen, het recht[3] op het werk afwezig te zijn met behoud van hun loon[4] gedurende het aantal uren dat overeenstemt met dat van de gevolgde opleiding. Aangezien het BEV een individueel recht van de werknemer betreft, kan de werkgever niet weigeren. De planning van het verlof moet wel in overleg met de werkgever plaatsvinden. De werknemer moet de werkgever een getuigschrift van nauwgezetheid bezorgen. De werkgever kan vervolgens een aanvraag tot terugbetaling van het tijdens het verlof uitbetaalde loon indienen bij de Vlaamse administratie. Momenteel geeft een uur BEV recht op een forfaitair bedrag van 21,3 euro. Voor het schooljaar 2013-2014 ontvingen de werkgevers uit het Vlaams Gewest in totaal 65.988.196 euro.

Tabel 1 – BEV per type opleiding in het schooljaar 2013-2014

Type opleiding	Aantal			Verdeling over types opleiding		
	werknemers	*uren*	*euro*	*werknemers*	*uren*	*euro*
Volwassenenonderwijs	12.158	938.735	20.220.353	23,8%	30,3%	30,6%
Deeltijds kunstonderwijs	49	3.265	68.686	0,1%	0,1%	0,1%
BA/MA Hoger onderwijs (avond/weekend)	951	77.643	1.633.611	1,9%	2,5%	2,5%
Middenstandsopleidingen	3.117	218.664	4.600.699	6,1%	7,1%	7,0%
Landbouw	198	7.468	157.135	0,4%	0,2%	0,2%
Examencontract	128	9.495	199.769	0,3%	0,3%	0,3%
Sectorale opleidingen	16.110	1.024.273	22.615.944	31,5%	33,1%	34,3%
Beroepsopleiding erkend door de erkenningscommissie	4.337	163.872	3.447.876	8,5%	5,3%	5,2%
Algemene opleidingen	8.104	330.795	6.116.397	15,9%	10,7%	9,3%
Talen in volwassenenonderwijs	5.467	316.910	6.826.250	10,7%	10,2%	10,3%
Erkenning verworven competenties (ervaringsbewijs)	44	181	3.805	0,1%	0,0%	0,0%
VDAB, FOREM, BXL-Formation, Arbeitsamt	24	993	20.892	0,0%	0,0%	0,0%
Mentoropleiding	428	3.448	72.546	0,8%	0,1%	0,1%
Niet gekend – in behandeling	14	946	4.234	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	**51.129**	**3.096.689**	**65.988.196**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

[1] Overeenkomstig artikel 96 van het Reglement van het Vlaams Parlement. De plenaire vergadering van het Vlaams Parlement heeft daarvoor op 9 maart 2016 een motie goedgekeurd.

[2] Het departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse administratie heeft een wegwijzer over betaald educatief verlof uitgewerkt: http://www.werk.be/sites/default/files/online_diensten/BEV/20150623-wegwijs-in-betaald-educatief-verlof.pdf.

[3] Artikel 111, §1, en 112 van de herstelwet.

[4] Begrensd tot 2.760 euro bruto per maand.

Met ingang van 1 juli 2014 werd de bevoegdheid voor BEV overgedragen aan de gewesten. De effectieve overdracht naar de Vlaamse overheid vond plaats op 1 april 2015. Op de dienst BEV van het departement Werk en Sociale Economie werken 11,9 VTE.

Zolang het Vlaams Gewest geen gebruik maakt van zijn bevoegdheid overgedragen aangelegenheden zelf te reglementeren, blijft de bestaande federale regelgeving gelden[5]: de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (hoofdstuk 4, afdeling 6) met bijhorende uitvoeringsbesluiten[6]. De recente besluiten van de Vlaamse Regering van 6 februari 2015 en 4 december 2015 tot wijziging van artikel 16bis van het koninklijk besluit van 23 juli 1985 wijzigden alleen het forfaitaire maximumbedrag van de terugbetaling van de loonkosten aan de werkgever. Het decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 heeft de indieningstermijn voor de terugbetalingsaanvragen ingekort.

De herstelwet van 1985 heeft ook een paritair samengestelde erkenningscommissie opgericht. Sinds 2015 heeft de Vlaamse erkenningscommissie (VEC) de rol van de federale erkenningscommissie overgenomen. Het oprichtingsbesluit van de VEC van 13 maart 2015[7] bepaalt de (paritaire) samenstelling van de commissie, het stemrecht van de leden en de inhoud van het huishoudelijk reglement. De commissie heeft twee opdrachten: sommige opleidingen voor betaald educatief verlof erkennen of weigeren en controle uitoefenen op alle andere erkende opleidingen, met een intrekkings- of schorsingsrecht.

1.2 Onderzoeksaanpak

Met deze audit wil het Rekenhof het Vlaamse Parlement informeren over het systeem van de erkenning van opleidingen in het stelsel van BEV en over alle actoren die in de diverse erkenningsprocedures betrokken zijn. Het wil daarbij de huidige werking en procedures beschrijven, nagaan of die kwaliteitsvol zijn en in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen, en het toezicht op de erkenningen evalueren. De audit tracht een antwoord te vinden op de vraag of de erkenning van de opleidingen in het stelsel van BEV efficiënt en doeltreffend is, en of het toezicht daarop op afdoende wijze wordt uitgevoerd.

De onderzoeksvragen zijn vastgelegd in de motie die aanleiding gaf tot deze audit. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderzoeksvragen en de hoofdstukken waarin ze aan bod komen:

---

5 Artikel 94 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der Instellingen.

6 Het koninklijk besluit van 23 juli 1985 tot uitvoering van afdeling 6 van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985, het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot wijziging van de lijst van de opleidingen die in aanmerking komen voor betaald educatief verlof en het koninklijk besluit van 10 november 2001 tot verruiming van het toepassingsgebied van afdeling 6 van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985.

7 Besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2015 tot wijziging van hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 23 juli 1985 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van de voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen.

Tabel 2 – Onderzoeksvragen en verwijzingen naar antwoorden daarop

Onderzoeksvraag	
Hoeveel opleidingen worden jaarlijks erkend of geweigerd door de diverse actoren?	Hoofdstuk 3
Welke criteria ter erkenning of ter weigering worden daarbij gehanteerd?	Hoofdstuk 4
Op welke wijze gebeurt de besluitvormingsprocedure voor zowel erkenningen als weigeringen?	Hoofdstuk 4
Op welke wijze wordt de beslissing gemotiveerd voor zowel erkenningen als weigeringen?	Hoofdstuk 4
Welke zijn de beleidsdoelstellingen van het betaald educatief verlof en worden zij opgevolgd? Welke mogelijke suggesties tot verbetering van dit systeem, en ruimer, dat van opleidingsincentives, kunnen worden geformuleerd?	Hoofdstuk 2 Hoofdstuk 7
Is de besluitvorming bij de erkenning van opleidingen kwaliteitsvol en gerelateerd met de beleidsdoelstellingen?	Hoofdstuk 4
Wordt het toezicht op de erkenning van opleidingen door de Vlaamse erkenningscommissie op afdoende wijze uitgevoerd? Kan extra aandacht worden besteed aan externe en objectieve kwaliteitszorg met betrekking tot de opleidingen?	Hoofdstuk 5

Ter beoordeling van de onderzoeksvragen gelden in de eerste plaats de normen die de regelgeving heeft vastgelegd. Voor het overige baseerde het Rekenhof zich op de gangbare normen voor doelmatigheid, toezicht en organisatiebeheersing.

Het Rekenhof heeft voor deze audit de leden van de Vlaamse erkenningscommissie en medewerkers van het departement Werk en Sociale Economie geïnterviewd en analyseerde de volgende documenten: regelgeving en beleidsdocumenten, aangeleverde lijsten van erkende opleidingen en de notulen van de beslissingen van de Vlaamse erkenningscommissie en van de paritaire comités. Daarbuiten heeft het Rekenhof alle 61 paritaire (sub)comités[8] die opleidingen erkenden in het kader van BEV bevraagd. De vragenlijst peilde naar de erkenningsaanvragen, de gevolgde procedures en de besluitvorming bij de erkenning van opleidingen. Ter verificatie heeft het Rekenhof ook enkele concrete dossiers ingekeken. Op 3 juni 2016 kon het 28 antwoorden verwerken in het voorliggende rapport.

Op 10 juni 2016 heeft het Rekenhof het ontwerp van auditverslag in het kader van de tegensprekelijke procedure besproken met vertegenwoordigers van de Vlaamse minister van Werk en het departement WSE.

[8] Bepaald op grond van gegevens die de Vlaamse erkenningscommissie heeft aangereikt.

HOOFDSTUK 2

Beleidsdoelstellingen van betaald educatief verlof

Dit hoofdstuk beantwoordt de vraag naar de beleidsdoelstellingen van het betaald educatief verlof, en of die beleidsdoelstellingen worden opgevolgd. Het Rekenhof zocht ook naar mogelijke verbeteringen van het systeem en, ruimer, van opleidingsincentives.

2.1 Beleidsdoelen van betaald educatief verlof

Het BEV is door de federale overheid in 1985 met de herstelwet ingevoerd. Volgens de titel van afdeling 6 van hoofdstuk 4 ervan, past het BEV *in het kader van de voortdurende vorming van werknemers.* De herstelwet van 22 januari 1985 omschrijft de rechthebbenden (art. 108) en welke opleidingen als beroeps- en algemene opleiding worden beschouwd (art. 109). Het koninklijk besluit van 23 juli 1985[9] preciseert de erkende opleidingsvormen, de (paritaire) samenstelling van de erkenningscommissie, de (financiële) toekenningsmodaliteiten van BEV, de verdeling van de (financiële) lasten en het toezicht. Noch de herstelwet, noch de uitvoeringsbesluiten vermelden expliciet de doelstellingen van het BEV en van de ervoor erkende opleidingen.

De memorie van toelichting bij de herstelwet formuleerde wel algemene beleidsdoelstellingen en verwachte resultaten voor individuele werknemers in het algemeen, en voor de ondernemingen (sectorale beroepsopleidingen) en de werknemers- en culturele organisaties (algemene opleidingen):

> *Individueel kunnen positieve resultaten van het betaald educatief verlof worden verwacht op het gebied van de bescherming van het gezinsleven, de vrijwaring van de fysische en psychische gezondheid, de sociale promotie en de professionele valorisatie van de werknemers die een vorming volgen.*
>
> *Algemeen zou het betaald educatief verlof, ... aanzienlijk moeten bijdragen tot de verhoging van het gemiddelde scholingspeil van de arbeidskrachten en de verbetering van hun aanpassingsvermogen aan de nieuwe technologieën.*
>
> *[In verband met de beroepsopleidingen] Dergelijke hulpmiddelen kunnen de ondernemingen helpen om de geavanceerde technologieën aan te kunnen die noodzakelijk zijn om nieuwe markten te veroveren en om hun productiviteit nog te verhogen.*
>
> *De algemene vorming van de werknemers zal moeten worden opgevat in relatie tot hun hoedanigheid als arbeidende mens en zal hun bevordering en hun inschakeling in het econo-*

[9] Koninklijk besluit van 23 juli 1985 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van de voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen.

mische, sociale en staatsburgerlijke leven dienen te vergemakkelijken door hen de noodzakelijke kennis bij te brengen (...). Vandaar dat de louter culturele opleidingen om deze reden uit de regeling worden gesloten.

De herstelwet bevat evenwel een indirecte beleidsdoelstelling. Artikel 109, §3, biedt de mogelijkheid om bij koninklijk besluit opleidingen uit het volwassenenonderwijs en deeltijds kunstonderwijs van betaald educatief verlof uit te sluiten als ze *geen direct verband houden met de beroepssituatie of met de beroepsperspectieven van de werknemers*[10]. Deze mogelijkheid tot beperking van de erkende opleidingen geldt niet voor andere opleidingen, wat overeenstemt met de algemene doelstellingen in de memorie van toelichting.

De federale overheid heeft van deze mogelijkheid sinds 1985 eenmaal gebruik gemaakt: het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot wijziging van de lijst van de opleidingen die in aanmerking komen voor betaald educatief verlof, heeft hobby-opleidingen uitgesloten, zoals foto- en filmkunst, monumentale kunsten (bijvoorbeeld schilderen, beeldhouwen en pottenbakken), restauratietechnieken, schoonheidsverzorging, bloementeelt en -schikken, fotografie, diamantbewerking, klusjesdienst, schrijnwerken, confectie en kookkunsten. De Nationale Arbeidsraad (NAR) heeft in 2010[11] gesteld dat deze lijst geactualiseerd moest worden, maar dat is tot op heden niet gebeurd. Vandaag zijn verschillende van de uitgesloten opleidingen gerelateerd aan de knelpuntberoepen in Vlaanderen, die de VDAB heeft vastgesteld, bijvoorbeeld de opleidingen tot schrijnwerker, glazenier, kapper of kok. Verder werden via de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntberoep toegevoegd aan de lijst van automatisch erkende beroepsopleidingen. Dit houdt eveneens een indirecte prioritering van beleidsdoelstellingen in.

Verder omschrijft artikel 111 van de herstelwet het aantal uren betaald educatief verlof dat voor de verschillende soorten opleidingen kan worden opgenomen. Ook dit kan als een indirecte bepaling van beleidsdoelstellingen worden aanzien. Zo zijn taalopleidingen en algemene opleidingen goed voor maximaal 80 uren. Voor een beroepsopleiding of een beroeps- en algemene opleiding in hetzelfde jaar kan een werknemer 100 uren krijgen. Een werknemer kan een verhoogd aantal uren (tot maximaal 180) opnemen voor (1) bepaalde opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van knelpuntberoepen zoals bepaald in de werkloosheidsreglementering; (2) het behalen van een diploma hoger secundair onderwijs als de aanvrager dat nog niet heeft; en (3) een vorming in het kader van basiseducatie. Op deze manier geeft de regelgeving extra stimulansen aan het opleidingsniveau van laag- en middengeschoolde werknemers en de deelname aan opleidingen voor knelpuntberoepen. Deze voorwaarden hebben evenwel alleen betrekking op het aantal uren dat werknemers kunnen opnemen. Zij vormen geen erkenningsvoorwaarden voor opleidingen en de kwaliteit ervan.

Zoals vermeld in het hoofdstuk 1, betroffen de wijzigingen die het Vlaams Gewest aan de regelgeving aanbracht, louter formele kwesties. Het gewest wijzigde niet de beleidsdoelen van het betaald educatief verlof, noch de rol van de kwaliteit van de opleidingen daarin. Ook het oprichtingsbesluit van de Vlaamse erkenningscommissie vermeldt over de erkenning, intrekking en schorsing van opleidingen alleen dat het huishoudelijke reglement daarvoor stemregels moet vastleggen, en verwijst niet naar inhoudelijke criteria of doelstellingen.

---

[10] 'Beroepssituatie of beroepsperspectieven' laat veel ruimte voor interpretatie. Ze kunnen in ieder geval niet verengd worden tot een concrete arbeidsmarkt of de specifieke beroepsfunctie van diegene die de opleiding volgt.

[11] NAR-rapport 077 van 16 maart 2010.

De controlemodaliteiten die het koninklijk besluit van 23 juli 1985 voorschrijft, omvatten de attesten die de opleidingscentra verplicht moeten uitreiken (getuigschrift van de opleiding en attest van nauwgezetheid), en controles op de aantallen uren en uit te betalen bedragen. Het besluit draagt de VEC verder op de budgettaire toestand van de maatregel halfjaarlijks op te volgen.

De overheid heeft de beleidsdoelstellingen voor individuele werknemers en werkgevers dan ook nooit opgevolgd. De regelgever heeft evenmin een instantie daarvoor verantwoordelijk gemaakt. De externe jaarlijkse adviezen van de Nationale Arbeidsraad beperken zich tot de terugbetaalde loonkosten en procedurele vereenvoudigingen.

2.2 Opleidingsincentives voor werknemers

De onderstaande alinea's beperken zich tot de maatregelen in het banenpact van 21 oktober 2015, dat behalve het stelsel van het betaald educatief verlof, ook de opleidingscheques, de aanmoedigingspremies voor opleiding in het kader van tijdskrediet (of opleidingskrediet) en het verlof voor sociale promotie bevat:

- Het recht op *betaald educatief verlof* is verbonden aan diverse combinaties van voorwaarden: percentage van tewerkstelling, uurroosters en tijdstip van de lessen. Opleidingen worden automatisch erkend of erkend door de paritaire comités van de sectoren of door de Vlaamse erkenningscommissie. Naargelang het soort opleiding krijgt de werknemer een opleidingsverlof tussen 80 en 180 uren, terwijl de werkgever de loonkosten vergoed krijgt tegen 21,3 euro per uur. Het BEV is combineerbaar met opleidingscheques en aanmoedigingspremies. Het huidig jaarbudget voor deze maatregel bedraagt ongeveer 66 miljoen euro.
- *Opleidingscheques* dienen vooral om opleidingen voor kort- en middengeschoolde werknemers te betalen[12]. Deze opleidingen mogen niet in opdracht van de werkgever gevolgd worden en moeten direct of indirect *de brede inzetbaarheid van de werknemers op de arbeidsmarkt verbeteren*. Er wordt geen onderscheid gemaakt naargelang het type arbeidsovereenkomst of het percentage van tewerkstelling. De erkende opleidingen zijn die welke in aanmerking komen voor het betaald educatief verlof. Het bedrag is begrensd tot 250 euro per werknemer per jaar, waarvan de werknemer de helft zelf dient te betalen[13]. Opleidingscheques zijn combineerbaar met de andere, hier besproken opleidingsincentives. Het jaarbudget voor deze maatregel bedraagt ongeveer 5 miljoen euro.
- Het *opleidingskrediet* (of de *aanmoedigingspremie voor opleiding in het kader van tijdskrediet*) is bestemd voor werknemers die het tijdskrediet gebruiken om een opleiding te volgen. Het systeem is dus afhankelijk van de organisatie van het tijdskrediet door de federale overheid. Dat houdt onder andere in dat het geen absoluut recht vormt van de werknemer. Elke opleiding die de Vlaamse overheid, erkende opleidingsverstrekkers of sectorale opleidingsfondsen organiseren, subsidiëren of erkennen, komt in aanmerking. De vergoeding voor de werknemer bedraagt 63,41 euro à 190,23 euro per maand. Dat bedrag komt bovenop de federale RVA-uitkering voor het tijdskrediet en kan worden gecombineerd met opleidingscheques en betaald educatief verlof. Het jaarbudget voor deze maatregel bedraagt ongeveer 1 miljoen euro.

---

[12] Hooggeschoolden komen alleen in aanmerking als zij in het kader van loopbaanbegeleiding een loopbaangerichte opleiding volgen, dat deel uitmaakt van een persoonlijk ontwikkelplan.

[13] Laaggeschoolde werknemers kunnen het volledige bedrag terugkrijgen.

- Over het *verlof voor sociale promotie* is weinig informatie voorhanden, doordat de Vlaamse overheid het systeem niet meer aanmoedigt. Het gaat om een beperkte ondersteuning van voltijdse en deeltijdse werknemers in de privésector. Representatieve werknemersorganisaties of jeugdorganisaties moeten de cursussen inrichten. De cursussen moeten minstens zes uren omvatten. Het verlof bedraagt maximaal 10 of 12 dagen per kalenderjaar. Het loon wordt niet doorbetaald, maar de werknemer ontvangt een vergoeding van 12 euro per dag (met een maximum van 120 euro per kalenderjaar). Het jaarbudget voor deze maatregel bedraagt ongeveer 130.000 euro.

Recente studies hebben zich gericht op de inhoud en beleidsaspecten van diverse bestaande maatregelen om vorming en opleiding te stimuleren. Een studie uit 2013[14] over de aanmoedigingspremie stelde dat de meeste aanvragers deze premie cumuleerden met andere vormen van ondersteuning, zoals opleidingscheques (66% van de gebruikers) en betaald educatief verlof (18%). De studie merkte op dat de aanmoedigingspremie een bijdrage leverde tot levenslang leren, maar dat de impact ervan beperkter was op het vlak van de heroriëntering van de loopbaan. Vanuit een tewerkstellingsstandpunt zou het stelsel kunnen verbeteren door een meer gericht doelgroepenbeleid[15], een aangepaste financiering (aanpassing van de premie aan de kosten van de opleidingen) en een gerichte erkenning van opleidingen in functie van beleidsdoelstellingen.

Op vraag van het departement WSE voerde VIONA[16] een uitgebreide studie uit over *arbeidsmarkgerichte opleidingsincentives voor werkenden*[17]. Deze studie stelde dat de maatregelen om opleidingsdeelname te stimuleren, opleiding als doel op zich beschouwen en dat zij onvoldoende zijn geïntegreerd met andere doelstellingen. De maatregelen geven werknemers volgens de studie gemengde signalen over opleiding en de eigen verantwoordelijkheid om erin te investeren: aanmoedigingspremies promoten levenslang leren, terwijl de opleidingscheques zich richten op arbeidsmarktgerichte bijscholing en betaald educatief verlof in de feiten beide doelstellingen combineert. De auteurs adviseerden een betere afstemming tussen de beleidsdomeinen Onderwijs, Werk en Economie; een betere onderlinge afstemming van de beleidsdoelstellingen; de beperking van het risico op cumulatie van steunvormen; eenvoudiger opleidingsinstrumenten met transparante criteria; cofinanciering van de opleidingskosten in functie van de doelstellingen door werknemers, werkgevers en de overheid; en flexibiliteit in het opleidingsaanbod.

De laatste jaren hebben diverse beleidsdocumenten de hervorming van de ondersteuningssystemen voor vorming en opleiding aangekondigd. Zij tonen een tendens om deze systemen meer arbeidsmarktgericht te maken. Concrete standpunten over de integratie met andere beleidsdoelen en de afstemming met andere beleidsniveaus, de verdeling van financiële lasten

---

[14] De Coen, A., Valsamis, D., & De Vos, A. (2013). Hoe de Vlaamse aanmoedigingspremie werknemers stimuleert om opleiding te volgen tijdens het onderbreken van de loopbaan, OverWerk, 3/2013, blz. 38-44.

[15] Gericht naar laaggeschoolden, vijftigplussers en werknemers uit kleine ondernemingen.

[16] Het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering is een onderzoeksnetwerk dat in 1994 op initiatief van de Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners werd uitgebouwd ter bevordering van het strategische arbeidsmarktonderzoek in Vlaanderen.

[17] De Coen, A., Valsamis, D. en Sels, L. (2013). Arbeidsmarktgerichte opleidingsincentives voor werkenden, IDEA Consult & KU Leuven, 31 oktober 2013. Deze studie biedt een gedetailleerd overzicht van de modaliteiten van de opleidingsincentives voor werknemers en voor werkgevers, inclusief een sterkte-zwaktebeoordeling. De maatregelen uit het banenpact vallen in deze studie onder maatregelen op het niveau van de werknemers. Het banenpact gaat niet in op de maatregelen ten gunste van werkgevers.

tussen overheid, werkgevers en werknemers of meer doelgerichte uitvoeringsmodaliteiten, bleven echter uit.

Zo heeft het regeerakkoord 2014-2019 aangekondigd de verschillende opleidingsincentives te willen verbinden tot één stelsel *om een coherent beleid van arbeidsmarktgerichte opleiding te kunnen voeren*. Opleiding wordt beschouwd als een manier om *werknemers nieuwe kennis en vaardigheden te doen verwerven om zich bij te scholen of te heroriënteren naar een andere beroepsloopbaan*. De beleidsnota Werk 2014-2019 en het Vlaams Hervormingsprogramma 2015 hebben dat herhaald. Zij bevestigden daarmee de tendens om de opleidingen meer tewerkstellingsgericht te maken.

Ook het banenpact van 21 oktober 2015[18] kondigde een vormings- en opleidingspact aan over *levensbrede en loopbaangeoriënteerde vorming en opleiding voor alle werkenden*. Dat zou de genoemde maatregelen, samen met het verlof voor sociale promotie, stroomlijnen en op elkaar afstemmen. Het banenpact bevestigt zodoende enerzijds de oorspronkelijke doelstellingen van het betaald educatief verlof, zoals de persoonlijke ontwikkeling van werknemers, maar beklemtoont anderzijds ook de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt op meer expliciete wijze. Het pact wil verder specifieke aandacht besteden aan de opleidingsparticipatie van laaggeschoolden, de verbetering van de bestaande opleidingstypes in het huidige BEV, de optimalisatie van de kwaliteit van de opleidingen, de administratieve lasten en de voorfinanciering van de kosten.

2.3 Conclusies

Zolang het Vlaams Gewest geen gebruik maakt van zijn bevoegdheid overgedragen aangelegenheden zelf te reglementeren, blijft de bestaande federale regelgeving gelden.

Noch de herstelwet van 1985, noch zijn uitvoeringsbesluiten, vermeldden expliciet doelstellingen voor het BEV en de ervoor erkende opleidingen. De memorie van toelichting formuleerde wel algemene beleidsdoelstellingen en verwachte resultaten voor individuele werknemers in het algemeen, en voor de ondernemingen en de werknemers en culturele organisaties. De herstelwet bevatte weliswaar indirect enkele doelstellingen. Zo wijst de uitsluitingsmogelijkheid van bepaalde opleidingen op de doelstelling de beroepssituatie en de beroepsperspectieven van de werknemers te verbeteren, hoewel de uitgesloten opleidingen sinds 1993 niet geactualiseerd werden. De automatische erkenning van de opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntberoep en de verhoging van het aantal op te nemen uren wijst dan weer op de doelstelling het opleidingsniveau van laag- en middengeschoolde werknemers te verhogen en de deelname aan knelpuntberoepen te stimuleren.

Zoals de regelgeving voorschrijft, richten de opvolging en controles zich in hoofdzaak op de uitreiking van attesten en de controle van de uren BEV. De overheid heeft niet opgevolgd of het BEV en de erkende opleidingen hebben bijgedragen tot de realisatie van beleidsdoelstellingen.

De verschillende systemen van opleidingsincentives in Vlaanderen bevatten uiteenlopende uitvoeringsmodaliteiten, die niet gekoppeld zijn aan beleidsdoelstellingen. Een aantal studies

[18] http://www.serv.be/sites/default/files/documenten/20151021_Banenpact.pdf.

hebben verbeterpunten aangereikt voor de verschillende systemen van opleidingsincentives: BEV, aanmoedigingspremies voor opleiding in het kader van tijdskrediet, opleidingscheques en het verlof voor sociale promotie. De laatste jaren toonden diverse Vlaamse beleidsdocumenten, mede op grond van deze studies, de wil om de diverse maatregelen tot aanmoediging van vorming en opleiding meer arbeidsmarktgericht te maken en meer af te stemmen op elkaar en op de beleidsdoelstellingen. Concrete stappen bleven echter tot op heden uit.

HOOFDSTUK 3

Aantal erkende en geweigerde opleidingen

Dit hoofdstuk behandelt de vraag naar de aantallen opleidingen die jaarlijks worden erkend of geweigerd door de diverse actoren.

3.1 Situering van de soorten opleidingen en actoren

De herstelwet somt de beroepsopleidingen en algemene opleidingen op die recht geven op BEV (artikel 109); sommige ervan leiden tot automatische erkenning, andere niet (zie de onderstaande grafiek):

Algemene opleidingen zijn cursussen georganiseerd door de representatieve werknemersorganisaties, de jeugd- en volwassenorganisaties en de instellingen voor de werknemersvorming opgericht binnen de representatieve werknemersorganisaties of door hen erkend. Deze opleidingen zijn automatisch erkend. De Vlaamse erkenningscommissie (VEC) kan de erkenningen weliswaar intrekken of schorsen, en zelf opleidingen erkennen die niet door bovenstaande organisaties georganiseerd worden. De organisaties en instellingen zijn verplicht de programma's van de georganiseerde cursussen mee te delen aan het Ministerie van Werk en aan de VEC (artikel 109, §2, van de herstelwet).

Heel wat *beroepsopleidingen* kunnen in het stelsel van het BEV automatisch op erkenning rekenen:

- een aantal cursussen in het kader van het volwassenenonderwijs,
- een aantal cursussen in het deeltijds kunstonderwijs, bachelor- of masteropleidingen die instellingen voor hoger onderwijs 's avonds of tijdens het weekend organiseren,
- een aantal ondernemerschapsopleidingen die Syntra Vlaanderen organiseert,
- VDAB-opleidingen[19] die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntberoep,
- opleidingen in de landbouwsector,
- mentoropleidingen,
- de voorbereiding en het afleggen van examens georganiseerd door de gefedereerde overheden in het kader van een systeem van erkenning of certificering van verworven competenties, of van examens voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en in het kader van het *examencontract met het oog op het behalen van een diploma* in het hoger onderwijs.

[19] Of gelijkaardige opleidingen georganiseerd door FOREM, BXL-Formation en Arbeitsamt.

Behalve deze automatisch erkende beroepsopleidingen, geven ook *sectorale opleidingen* of de opleidingen per bedrijfstak recht op BEV als het bevoegde paritair comité ze erkent. De sectoren spelen een belangrijke rol in het Vlaamse arbeidsmarktbeleid en de opleiding van werknemers. De Vlaamse Regering sluit met de sectoren sectorconvenants af rond de prioriteiten van de arbeidsmarkt. Tot op heden hebben 33 sectoren[20], goed voor 56 van de 168 paritaire comités, zich geëngageerd. Zij verzorgen opleidingen langs de sectorfondsen.

Ten slotte erkent ook de VEC beroepsopleidingen. Deze commissie kan bovendien de erkenningen van de paritaire comités intrekken of schorsen.

De Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest[21] verbonden er zich in een samenwerkingsakkoord toe elkaar de beroepsopleidingen door te geven die zij in aanmerking nemen voor BEV. Sinds 2016 stellen zij een jaarlijks te actualiseren opleidingsinventaris op. Ook een protocol tussen de bovengenoemde entiteiten en de Duitstalige gemeenschap eist dat elke partij de andere partijen op de hoogte brengt van haar erkenningsbeslissingen en dat elke partij de opleidingen die recht geven op BEV in de andere gewesten kan erkennen[22].

Grafiek 1 – BEV-opleidingen, erkenning en actoren

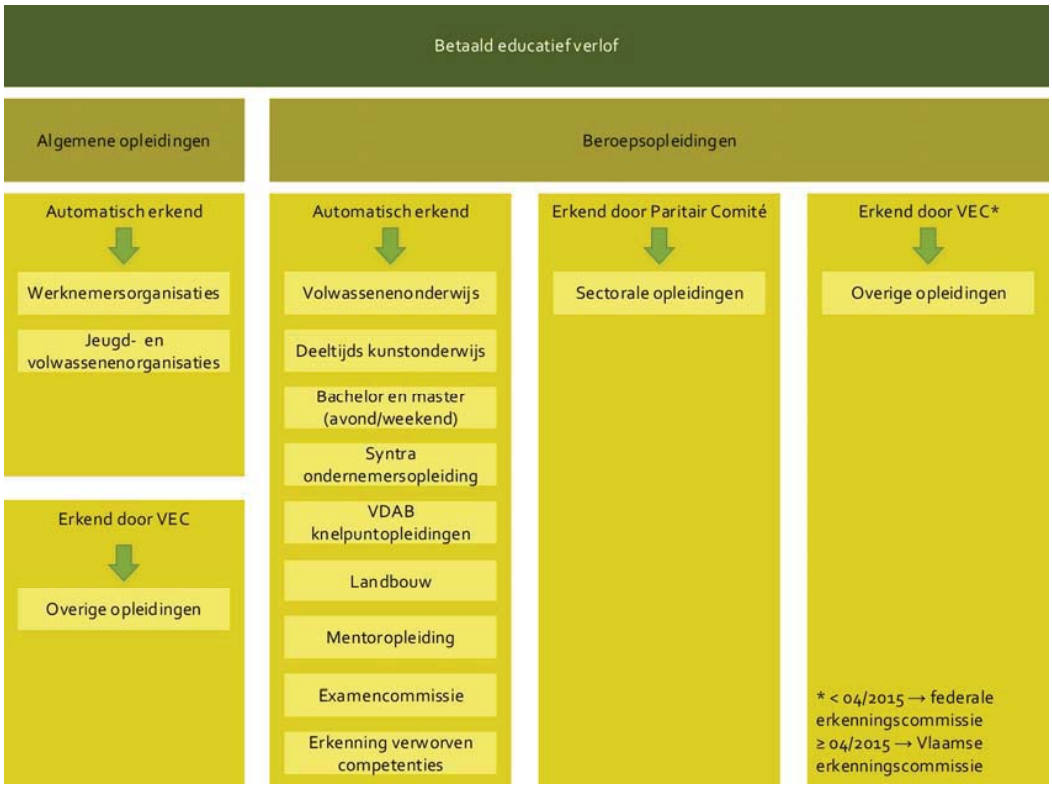

[20] Deze vertegenwoordigen ongeveer 75% van de loontrekkenden.

[21] Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dat inging vanaf 1 april 2015.

[22] Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkent automatisch de in Vlaanderen erkende opleidingen; het omgekeerde geschiedt niet automatisch.

3.2 Aantal erkende en geweigerde opleidingen per actor

Volgens artikel 110, §2, 2e lid, van de herstelwet oefent de VEC controle uit op alle opleidingen die in aanmerking komen voor BEV. Volgens artikel 109, §2, van de wet (algemene opleidingen) en het vermelde samenwerkingsakkoord en protocol wordt de VEC ook op de hoogte gebracht van de opleidingen. Het Rekenhof stelde dan ook in eerste instantie de volgende vragen:

- Heeft de VEC zicht op de jaarlijks erkende en geweigerde opleidingen van alle bovengenoemde actoren?
- Registreert de VEC de aanvragen voor erkenning van een opleiding adequaat?
- Zijn de bestaande lijsten met voor BEV erkende en geweigerde opleidingen volledig en betrouwbaar? Worden dubbele of niet meer bestaande opleidingen verwijderd, worden geen nieuwe benamingen geïntroduceerd voor dezelfde opleiding en worden geen identieke benamingen gebruikt voor verschillende opleidingen?

3.2.1 Automatisch erkende algemene opleidingen

De organisatoren, meestal vakbondsorganisaties, moeten de algemene opleidingen aan de VEC melden. Het Rekenhof stelde vast dat de VEC inderdaad beschikte over de gegevens van de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015[23] (zie tabel in bijlage): de betrokken vakbond, de organisator, de titel van de opleiding en de data van aanvraag en behandeling.

In het schooljaar 2013-2014 vonden 249 algemene opleidingen plaats; in het schooljaar 2014-2015 261. 48,6% daarvan (248/510) werd georganiseerd door het ABVV, 45,3% (231) door het ACV en 6,1% (31) door het ACLBV. De organisatoren komen uit de algemene en vormingsdiensten en uit diverse sectoren, zoals de bouw, industrie en energie, metaal, openbare diensten en transport. De opleidingsprogramma's zijn zeer divers[24].

3.2.2 Automatisch erkende beroepsopleidingen

Hoewel de VEC controle uitoefent op alle opleidingen die in aanmerking komen voor BEV, beschikte ze bij de start van de audit niet over een overzicht van alle automatisch erkende beroepsopleidingen. De VEC heeft deze informatie naar aanleiding van de audit opgevraagd en aan het Rekenhof bezorgd. Daarbij diende de VEC bij gebrek aan adequate overzichten, diverse cijfergegevens manueel samen te tellen (zie tabel in bijlage).

Voor het *volwassenenonderwijs* baseerde de VEC zich op informatie van het departement Onderwijs[25]. Zij kwam na manuele telling[26] tot de onderstaande conclusie.

---

[23] Vóór 1 april 2015 gebeurde de registratie door de federale erkenningscommissie.

[24] Voorbeelden van opleidingsprogramma's: aanpassingen in het arbeidsrecht, algemeen sociaal recht, algemene basisvorming, animatorenvorming coaching, communicatie, gelijke kansen, militantenvorming, personeelsvorming, ...

[25] http://www.werk.be/online-diensten/betaald-educatief-verlof/erkende-opleidingen/beroepsopleidingen.

[26] Deze cijfers zijn binnen het tijdsbestek van deze audit niet gecontroleerd door het Rekenhof.

Tabel 3 – Aantallen erkende en georganiseerde volwassenenopleidingen

Schooljaar	Erkende opleidingen	Georganiseerde opleidingen[27]
2012-2013	457	516
2013-2014	463	525
2014-2015	469	533

De VEC telde ook 115 *taalopleidingen in het volwassenenonderwijs*[28].

Voor het *deeltijds kunstonderwijs* beperken de erkende opleidingen zich tot architectuurtekenen, industriële kunst, reclamekunst en toegepaste grafiek. In het schooljaar 2015-2016 werden 25 erkende opleidingen gegeven.

De VEC bezorgde de onderstaande lijst *bachelor- en masteropleidingen*. Deze opleidingen komen in aanmerking voor BEV als ze 's avonds of in het weekend plaatsvinden[29]. Bij gebrek aan tijdstipregistratie heeft de VEC echter geen zicht op het aantal van deze opleidingen dat effectief in aanmerking kwam voor BEV.

Tabel 4 – Aantallen bachelor- en masteropleidingen die in aanmerking kwamen voor BEV

Schooljaar	Opleidingen	Waarvan bachelors
2013-2014	575	201
2014-2015	581	203
2015-2016	590	206

Volgens de VEC waren er in 2014-2015 366 erkende *middenstandsopleidingen bij Syntra*, van de 406 opleidingen die Syntra organiseerde. Daarvan waren er 71 erkend als knelpuntberoep. Zij gaven recht op een verhoogde tegemoetkoming voor BEV.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 en het bijhorende ministerieel besluit[30] omschreven en preciseerden de automatisch erkende *landbouwopleidingen* Het gaat om welomschreven opleidingen met een gedetailleerd programma door opleidingsverstrekkers die voor dit doel zijn aangewezen. Volgens de bestanden die de VEC bezorgde kende het schooljaar 2014-2015 108 starterscursussen in de landbouwsector[31]. Sommige van deze opleidingen omvatten minder dan 32 uren, het wettelijke minimum voor BEV[32].

Voor de cijfergegevens over *opleidingen die voorbereiden op de uitoefening van een knelpuntberoep* die de bevoegde dienst voor beroepsopleiding organiseerde en die ook automatisch

[27] Enerzijds worden niet alle erkende opleidingen elk jaar georganiseerd. Anderzijds kan één erkende opleiding op verscheidene tijdstippen of plaatsen worden georganiseerd.

[28] Het Rekenhof telde er 114. Een examencommissie voor Frans en Nederlands die alleen toegankelijk is voor onderwijzend personeel, werd niet meegeteld omdat ze niet hoort tot de privésector waarvoor het BEV geldt.

[29] Artikel 109, §1, 4°, van de herstelwet.

[30] Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector van 4 juni 2004; ministerieel besluit betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector van 26 november 2007.

[31] Voorbeelden van dergelijke opleidingen zijn: bedrijfsleiding en bedrijfsovername, inleiding tot de bijenteelt, imkeren, snoeien en technische thema's.

[32] Als voorwaarde voor uitbetalingen van BEV controleert het departement of de landbouwopleiding 32 uren bedraagt.

erkenning genieten, baseerde de VEC zich op de lijsten met knelpuntopleidingen die de VDAB aanleverde.

Tabel 5 – Aantallen erkende knelpuntberoepopleidingen

	Aantal knelpunt-opleidingen	Aantal erkend voor BEV	procentueel
2012	432	290	67,1%
2013	827	452	54,7%
2014	827	413	49,9%

Hoewel het artikel 109, §1, van de herstelwet duidelijk verwijst naar de bevoegde gewestelijke dienst voor beroepsopleiding, aanvaardt de dienst BEV alleen de opleidingen die op de lijst van knelpuntopleidingen van de RVA staan[33]. Die lijst beperkt zich tot de knelpuntberoepen met een kwantitatief tekort.

De VEC kon het Rekenhof geen lijst met erkende *mentoropleidingen* bezorgen. Voor de behandeling van de overeenstemmende educatieve verloven baseert de administratie zich op een, naar eigen zeggen niet limitatieve, lijst van opleidingen die in aanmerking komen voor de *doelgroepvermindering mentoren*[34]. De dienst BEV gaat bij de terugbetaling aan de werkgevers na of aan de voorwaarden van de (federale) regelgeving werd voldaan. Tegelijk stelt de VEC dat de vermelding in de lijst geen garantie biedt voor de kwaliteit van deze opleidingen. Zij worden georganiseerd door de diverse opleidingsfondsen die verbonden zijn met een of meer paritaire comités, maar het is niet duidelijk of deze opleidingen ook erkend zijn door de betrokken paritaire comités. Bovendien zijn sommige van deze opleidingen niet op de privésector gericht.

Alle opleidingen in het kader van een *examencontract* voor het behalen van een diploma hoger secundair onderwijs worden erkend. Voor het behalen van een *ervaringsbewijs voor de erkenning van verworven competenties* (EVC) komen 16 beroepen in aanmerking[35].

3.2.3 Sectorale beroepsopleidingen

De VEC heeft het Rekenhof lijsten bezorgd met erkende sectorale beroepsopleidingen. Hieruit blijkt dat 61 paritaire comités opleidingen hebben erkend in het kader van BEV[36]. Volgens de dienst BEV van het departement Werk en Sociale Economie kozen sommige sectoren ervoor hun sectorale opleidingen zelf te financieren, zonder tegemoetkoming van de overheid. Die sectoren hadden bijgevolg geen erkende opleidingen in het BEV-stelsel. Om de informatie over de sectorale opleidingen te vervolledigen, vroeg het Rekenhof de voorzitters van alle paritaire comités de informatie over de opleidingen die zij sinds 2012 erkenden, te bezorgen[37].

33 Zie ook auditrapport "knelpuntberoepen" van het Rekenhof (7 november 2014). https://www.rekenhof.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=d006778c-2076-451f-8f5f-e4bda93d45e3.

34 Deze maatregel behelst een RSZ-korting voor werkgevers die stages of opleidingen laten plaatsvinden voor leerlingen, cursisten en stagiairs die tot de bepaalde doelgroepen behoren, en die een of meer van de werknemers van de onderneming of instelling belasten met de begeleiding van deze stages of opleidingen, de zogenaamde *mentors* (programmawet van 24 december 2002, titel 4, hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 5bis).

35 http://www.ervaringsbewijs.be/ervaring.php/beroepen.

36 De volledige lijst van paritaire comités is gepubliceerd in: http://www.ond.vlaanderen.be/welzijn/leerlingenstage/doc/paritaire-comit%C3%A9s.pdf.

37 28 paritaire comités beantwoordden de vraag.

Een vergelijking tussen de lijsten van de VEC en de rechtstreekse informatie van de paritaire comités toonde vergelijkbare aantallen erkende opleidingen[38]. Toch gaven sommige paritaire comités in hun antwoord aan opleidingen te hebben erkend voor BEV, terwijl ze deze informatie niet hadden bezorgd aan de erkenningscommissie[39].

Op basis van deze lijsten is het moeilijk om unieke aantallen vast te stellen:

- De lijsten met de erkende opleidingen van verschillende paritaire comités waren gedeeltelijk overlappend, wat logisch is, aangezien sommige opleidingen voor diverse sectoren dienstig waren.
- Sommige opleidingen kwamen herhaaldelijk voor op één of meer lijsten, doordat verscheidene opleidingsverstrekkers ze organiseerden.
- Sommige paritaire comités voegden data samen, zodat geen afzonderlijke cijfers beschikbaar waren per sector.
- Sommige paritaire comités erkenden opleidingen van minder dan 32 uren[40]. Enkele ervan gaven wel aan dat zij in dat geval opleidingen combineerden om het minimumaantal uren te bereiken.
- Enkele erkende opleidingen van de sectoren betroffen automatisch erkende opleidingen (bijvoorbeeld Syntra-, VDAB-, of bachelor-masteropleidingen).
- Sommige paritaire comités erkenden opleidingen in het Frans, het Nederlands of beide talen. Het is niet duidelijk hoeveel er daarvan actueel geldig waren in Vlaanderen.
- De meeste paritaire comités bezorgden alleen een lijst met erkende opleidingen. Sommige vermeldden ook weigeringen. Het aantal geweigerde opleidingen is eveneens moeilijk interpreteerbaar. Comités weigerden bijvoorbeeld aanvragen omdat die al een automatische erkenning hadden.

De VEC heeft bijgevolg geen volledig en correct beeld van het aantal verschillende, erkende opleidingen door de paritaire comités, noch van het aantal verschillende opleidingsverstrekkers. Daardoor kan het Rekenhof het aantal opleidingen niet exact becijferen. Ook paritaire comités met een sectorconvenant met de Vlaamse Regering slagen er niet in om aan de VEC correcte informatie over de erkende opleidingen te bezorgen[41].

3.2.4 Door de VEC erkende beroeps- en algemene opleidingen

Drie bestanden documenteren de erkenning van BEV-opleidingen door de VEC. De federale erkenningscommissie heeft er daarvan twee opgemaakt. Sinds maart 2015 houdt de VEC een eigen lijst van erkenningen bij. Geen van deze bestanden staat technisch voldoende op punt

[38] Het grootste verschil kwam voor in PC330 (voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten), waar de VEC 1.075 en het PC330 1.102 erkende opleidingen telden.

[39] Bijvoorbeeld het PC 317 (voor de bewakingsdiensten) met 80 erkende opleidingen.

[40] In strijd met artikel 8 van het koninklijk besluit van 23 juli 1985.

[41] In totaal maken 56 paritaire comités deel uit van een sectorconvenant met de Vlaamse regering, waarvan er volgens de lijsten van de VEC 40 opleidingen hebben erkend.

voor beheersdoeleinden[42]. Het Rekenhof diende dan ook diverse manuele verbeteringen of tellingen uit te voeren. De onderstaande tabel bundelt de gegevens uit de drie bestanden.

Tabel 6 – Beslissingen over erkenningsaanvragen sinds 2011

	Totaal	Erkend	Geweigerd	Naar PC	Andere[43]
Frans- en Duitstalige opleidingen tot maart 2015					
2011	84	50	19	12	3
2012	62	27	25	7	3
2013	68	29	23	13	3
2014	104	56	37	10	1
2015	5	2	3	0	0
totaal	323	164 *51%*	107 *33%*	42 *13%*	10 *3%*
Nederlandstalige opleidingen tot maart 2015					
2011	148	109	21	6	12
2012	125	91	29	5	0
2013	186	114	63	9	0
2014	248	177	63	8	0
2015	28	10	9	9	0
totaal	735	501 *68%*	185 *25%*	37 *5%*	12 *2%*
Vlaamse Erkenningscommissie vanaf maart 2015					
2015	[44]178	126	43	9	0
2016	59	43	9	3	4
totaal	237	169 *71%*	52 *22%*	12 *5%*	4 *2%*

Net als de (federale) lijst van Frans- en Duitstalige opleidingen, vertoonde ook de lijst met Nederlandstalige beslissingen tot 2015 veel technische mankementen. Deze lijst verwees regelmatig naar andere erkenningsnummers, wellicht om aan te geven dat het een verlenging betrof of een naamsverandering van eenzelfde opleiding. Aangezien dit tekstueel en niet systematisch werd aangeduid tussen andere gegevens, kan voor monitoringdoeleinden geen overzicht gemaakt worden van het aantal nieuwe erkenningen en verlengingen van erkenningen. Deze lijst bevatte 2.669 records van beslissingen. Daarvan dateerden er echter 1.934 (72,5%) van vóór 2011. De 169 opleidingen die de VEC sinds maart 2015 goedkeurde, betroffen alle beroepsopleidingen. Op een paar uitzonderingen na kende zij alle erkenningen voor één jaar toe.

[42] Zo werden kolommen of rijen samengevoegd om een dubbele gegevensinvoer te vermijden, waardoor sorteren niet meer mogelijk is. Soms zijn beslissingen weergegeven als tekstuele omschrijvingen, in plaats van in uniforme codes. Doorstrepingen geven soms aan dat opleidingen of beslissingen geschrapt zijn of niet meer bestaan. Een uniforme spelling van namen van organisatoren en opleidingen ontbreekt.

[43] Bijvoorbeeld de opleiding is geschrapt of er is geen informatie over.

[44] Waarvan zeven middenstandsopleidingen bij Syntra, die door hun automatische erkenning geen erkenning door de commissie nodig hadden.

3.3 Conclusies

Het aantal opleidingen dat erkend is voor BEV, is vooralsnog niet exact becijferbaar, ook niet door de VEC, die in principe controle uitoefent op deze opleidingen.

Bij de start van de audit beschikte de VEC niet over een overzicht van alle *automatisch erkende beroepsopleidingen*, niettegenstaande de afspraken tussen de diverse partners in een samenwerkingsakkoord en een protocol. De manuele reconstructie van die lijst confronteerde de VEC bovendien met enkele specifieke problemen. Zo kon zij bij gebrek aan tijdstipregistratie niet uitmaken welke bachelor-masteropleidingen binnen het BEV-stelsel vielen. Voor de knelpuntopleidingen hanteerde de dienst BEV, in strijd met de herstelwet, de RVA-knelpuntopleidingenlijst, die maar de helft van het aantal dergelijke VDAB-opleidingen bevat. Over mentoropleidingen kon de VEC de kwaliteit van de betrokken opleidingen niet garanderen.

Voor de *sectorale beroepsopleidingen* verschilden de lijsten van de VEC met de lijsten die het Rekenhof rechtstreeks bij de erkennende paritaire comités opvroeg. Bovendien zijn de gegevens in die lijsten door overlappingen, herhalingen, samenvoegingen enzovoort, niet geschikt voor het bepalen van het juiste aantal unieke opleidingen.

Ten slotte houdt de VEC sinds maart 2015 wel de eigen beslissingen over opleidingsaanvragen bij, maar de databestanden waarin zij die registreert, laten vooralsnog technisch niet toe het aantal erkende opleidingen op te volgen of de realisatie van beleidsdoelstellingen te monitoren.

HOOFDSTUK 4

Erkenningscriteria en besluitvorming

Dit hoofdstuk behandelt de vragen naar de erkenningscriteria (onderzoeksvraag 2), de besluitvormingsprocedure (onderzoeksvragen 3 en 6) en de motivering van de erkenningsbeslissingen (onderzoeksvraag 4). Zoals gesteld (cf. grafiek 1), kunnen de BEV-opleidingen naar procedure ingedeeld worden in automatische en niet-automatische erkende opleidingen.

4.1 Automatische erkenningen

De categorieën automatisch erkende opleidingen zijn bij wet vastgelegd. Er is geen instantie die deze opleidingen in het kader van BEV beoordeelt. Bijgevolg worden op deze opleidingen geen criteria toegepast, noch bestaat er enige besluitvorming voor.

Voor bepaalde categorieën opleidingen met automatische erkenning, heeft de overheid naderhand wel beperkende lijsten opgesteld. Zo heeft het koninklijk besluit uit 1993[45] opleidingen uitgesloten bij het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de middenstandsopleidingen. De wetgever had expliciet in deze uitsluitingsmogelijkheid voorzien voor opleidingen in het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs die geen direct verband houden met de beroepssituatie of de beroepsperspectieven van de werknemers[46].

4.2 Niet-automatische erkenningen

De erkenning van beroepsopleidingen door de paritaire comités en van beroeps- en algemene opleidingen door de VEC zou voor een goede besluitvorming moeten steunen op duidelijke en onderbouwde criteria en een consistente en transparante toepassing daarvan. Daarbij moet de beslissende instantie haar beslissingen voldoende motiveren.

[45] Koninklijk besluit van 10 augustus 1993 tot wijziging van de lijst van de opleidingen die in aanmerking komen voor betaald educatief verlof.

[46] Herstelwet, artikel 109, §3, 3°. De middenstandsopleidingen zijn verkeerdelijk opgenomen in het koninklijk besluit van 1993. Voor deze opleidingen was alleen voorzien dat de Koning de lijst vaststelt bij in ministerraad overlegd besluit, zoals gebeurd is in het koninklijk besluit van 23 juli 1985.

4.2.1 Vlaamse erkenningscommissie

Besluitvorming

De herstelwet van 1985 en het bijhorende uitvoeringsbesluit hebben de samenstelling en werking van de VEC geregeld. De commissie is samengesteld uit:

- een voorzitter die de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid, vertegenwoordigt, en zijn plaatsvervanger;
- drie afgevaardigden van de representatieve werkgeversorganisaties en drie afgevaardigden van de representatieve werknemersorganisaties, en hun plaatsvervangers;
- een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en zijn plaatsvervanger;
- een vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor professionele vorming, en zijn plaatsvervanger;
- een secretaris en zijn plaatsvervanger.

De Vlaamse minister van Werk benoemt de voorzitter en de leden van de commissie. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) draagt de vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties voor. Zij zijn de enigen met stemrecht.

De VEC heeft een huishoudelijk reglement opgesteld[47]. Dat bepaalt onder meer dat zij vergadert op verzoek van de voorzitter[48], ten minste eenmaal per kwartaal[49]. Zij moet zich met een dubbele meerderheid van stemmen uitspreken voor erkenning, intrekking of schorsing van de opleidingen. Het huishoudelijk reglement bevat daarvoor echter geen criteria.

Volgens artikel 110 van de herstelwet moet de commissie zich uitspreken bij een met redenen omklede beslissing. Zij kan daarbij steunen op de informatie in de ingediende aanvraagformulieren en in de evaluatieverslagen[50], en zij kan bijkomende informatie opvragen. De motivering van de beslissingen[51] in de notulen van de commissievergaderingen is doorgaans summier. Soms geeft zij niet duidelijk de redenen voor erkenning of weigering aan of toont zij niet voldoende aan dat een afweging op grond van consistent toegepaste criteria plaatsvond.

De commissie stelt de aanvrager per brief in kennis van haar beslissing. Zij motiveert haar beslissing daarbij eveneens summier.

---

47 Overeenkomstig artikel 10 van het koninklijk besluit van 1985.

48 Volgens het huishoudelijk reglement moet de voorzitter de agenda van de commissie vaststellen, de bespreking van de voorgelegde problemen voorbereiden, een onderzoeksprocedure voorstellen, en zorgen voor de uitvoering van de beslissingen van de commissie. Het reglement specifieert niet de werking en taken van het secretariaat.

49 De commissie kan slechts geldig beraadslagen als de helft van de leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, en de helft van de leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, aanwezig zijn.

50 Een aanvraagformulier tot erkenning van een opleiding vermeldt onder meer het aantal uren, het programma, de doelgroep, het inschrijvingsgeld, het aantal verwachte deelnemers, een eventuele erkenning van de organisator van de opleiding en de voordelen die vroegere deelnemers uit de opleiding hebben gehaald. De organisator van de opleiding moet jaarlijks na afloop van een opleiding een evaluatieverslag overleggen, met vermelding van het aantal deelnemers dat de cursus succesvol heeft afgerond en met een kwalitatieve beoordeling van de opleiding. De commissie gebruikt deze evaluatieverslagen vooral bij de beoordeling van vernieuwingen of verlengingen van opleidingen.

51 De beslissingen kunnen vier vormen aannemen: positief, negatief, doorverwijzing naar het bevoegde paritair comité of inberaadhouding (voor het opvragen van extra informatie of in afwachting van de ontvangst van een evaluatieverslag).

Gehanteerde criteria

De VEC steunt haar erkenningsbeslissingen in de eerste plaats op twee formele criteria: een minimum van 32 lesuren per opleiding[52] en een degelijke invulling van het aanvraagformulier.

In het huishoudelijk reglement van de VEC werden geen criteria opgenomen. Een intern werkdocument *Toelichting nieuwe leden* somt (niet-limitatief) een aantal criteria op:

- *Inschrijvingskosten*: als zij te hoog zijn, stelt de VEC de financiering langs het BEV-stelsel in vraag.
- *Postgraduaten*: derdecyclusonderwijs is voor de VEC niet prioritair, tenzij de opleiding een duidelijke meerwaarde biedt of als het masterdiploma geen voorwaarde voor inschrijving was.
- *Doelpubliek*: BEV richt zich vooral op laaggeschoolden.
- *Kwaliteit van de organisator*: de VEC ziet een erkenning als een kwaliteitslabel.
- *Geen erkenning voor privé-instellingen voor taalopleidingen*, aangezien het volwassenenonderwijs daarvoor al een voldoende groot aanbod inhoudt, tenzij de opleiding inspeelt op een specifieke behoefte.
- *Een specifieke behoefte op de arbeidsmarkt voor beroepsopleidingen.*
- *Gerichtheid op een welbepaalde bedrijfssector* geeft aanleiding tot doorsturing van de aanvraag naar het bevoegde paritair comité.
- *Tijdstip van de opleiding*: de VEC erkent geen bachelor- of masteropleidingen die overdag worden georganiseerd.

De VEC communiceert deze criteria niet aan de aanvragers. Volgens de VEC vloeit deze lijst voort uit de behandelingswijze van aanvragen door de federale erkenningscommissie in de voorgaande jaren en is ze bedoeld als houvast. De commissie bekijkt de aanvragen immers geval per geval en in nieuwe dossiers kunnen nieuwe bepalende elementen naar voren komen. Tot slot speelt bij elke aanvraag ook de beschikbaarheid van budgettaire middelen een rol. Zo weegt de VEC bij hoge inschrijvingskosten af of de financiering langs het stelsel BEV een toegevoegde waarde levert.

Uit de notulen[53] van de commissie blijkt echter dat de VEC ook andere criteria hanteert, zoals:

- *de gerichtheid van een opleiding op één bedrijf* leidt tot weigering omdat de werkgever dergelijke bedrijfsopleidingen volgens de VEC ten laste moet nemen, niet de overheid;
- *het wettelijk verplicht zijn van de opleiding* leidt tot erkenning;
- *de aard van het doelpubliek* kan tot weigering leiden, bijvoorbeeld *bij opleidingen gericht op ambtenaren*;
- *dubbele financiering* leidt tot weigering;
- *de niet-toepasbaarheid voor de gemiddelde werknemer* leidt tot weigering;
- *een lage prioriteitsgraad* leidt tot weigering;
- *voorgaande beslissingen* worden doorgetrokken.

---

[52] Vastgelegd in het koninklijk besluit van 1985.

[53] 237 beslissingen vanaf de opstart van de VEC tot en met de vergadering van 12 april 2016.

Evaluatie van de gehanteerde criteria

Naar eigen zeggen hanteert de VEC deze criteria in het licht van de algemene BEV-doelstellingen: het gemiddelde scholingspeil van de arbeidskrachten verhogen en hun aanpassingsvermogen aan de nieuwe technologieën verbeteren. Enerzijds is het onduidelijk waarom de VEC andere, even algemene doelstellingen uit de herstelwet en haar memorie van toelichting niet gebruikt, zoals: het gezinsleven beschermen, de fysische en psychische gezondheid vrijwaren, sociale promotie en professionele valorisatie. Anderzijds hebben de wetgever en de beleidsverantwoordelijken door de algemene formulering van de beleidsdoelstellingen geen duidelijke richtlijnen gegeven. Zo grijpt de VEC de doelstelling het gemiddelde scholingspeil van de arbeidskrachten verhogen aan om opleidingen voor postgraduaten niet te erkennen wegens het hoger diploma van de deelnemers. De commissie interpreteert deze bepaling zo, dat BEV vooral bedoeld is voor laaggeschoolde werknemers. Een opleiding draagt echter ook bij aan het scholingspeil of opleidingsniveau van de werknemer die al hoger opgeleid is. Overigens erkent de VEC volgens haar notulen sommige postgraduaten wel (bijvoorbeeld fiscaliteit, niet-confessionele zedenleer, HR), terwijl ze andere (bijvoorbeeld fiscale wetenschappen, financieel management, vennootschapsrecht) weigert wegens niet prioritair, zonder verdere motivering.

Verscheidene van de gehanteerde criteria zijn onvoldoende onderbouwd of steunen niet op relevante beleidsdoelstellingen of regelgeving. Zo veronderstelt de commissie dat bachelor-masteropleidingen die niet 's avonds of in het weekend plaatsvinden wettelijk van BEV zijn uitgesloten[54].

Een algemene toepassing van het criterium *specifieke behoefte op de arbeidsmarkt* steunt evenmin op regelgeving of beleidsdocumenten over BEV, evenmin als het criterium *niet-erkenning van privé-instellingen voor taalopleidingen*. Over dit criterium stelde de VEC dat zij het niet aangewezen acht taalopleidingen te erkennen[55] omdat het volwassenenonderwijs taalopleidingen automatisch erkent. Dit leidt er echter toe dat alleen taalopleidingen van erkende onderwijsinstellingen worden erkend, ten nadele van de privé-instellingen, wat niet op beleidsdocumenten kan terugvallen. De toepassing van het criterium *beslissingen uit het verleden doortrekken* (in casu van de federale erkenningscommissie) leidt tot een consequente beslissingslijn, maar mag tegelijk een inhoudelijke beoordeling van een erkenningsaanvraag niet beletten. Tot slot heeft de regelgeving evenmin voorzien in de uitsluiting door de commissie van opleidingen die gericht zijn op een welbepaalde bedrijfssector, waarvoor de betrokken paritaire comités bevoegd zouden zijn.

De VEC heeft voor de criteria niet altijd normwaarden vastgelegd waar dat mogelijk was. Zo is het niet duidelijk wanneer de inschrijvingskosten te hoog zijn, wanneer een doelpubliek als niet passend voor betaald educatief verlof wordt beschouwd, of wanneer een specifieke behoefte op de arbeidsmarkt bestaat. Ook vaststellen of het al dan niet om een bedrijfsopleiding gaat, is problematisch. De commissie hanteert de regel dat een opleiding voor goedkeuring nuttig moet zijn voor de gehele sector en niet uitsluitend voor één onderneming. In de praktijk zorgt dat criterium voor onduidelijke en inconsequente beslissingen. De benamingen van

---

[54] Naar aanleiding van de audit stelt de VEC nu dat ze deze opleidingen in de toekomst niet meer expliciet zal uitsluiten. Wel blijft zij erbij dat de erkenning van dergelijke opleidingen die overdag plaatsvinden, de expliciete voorwaarde die de wetgever heeft gesteld aan deze opleidingen, onderuit zou halen.

[55] Tenzij ze inspelen op een specifieke behoefte op de arbeidsmarkt of in de maatschappij.

sommige erkende opleidingen doen immers vermoeden dat het om bedrijfsgerichte opleidingen gaat.

De toepassing van de criteria uit het document *Toelichting nieuwe leden* en van de bijkomende ad-hoc criteria draagt weinig bij aan een consistente en transparante besluitvorming. Dat houdt het risico in op willekeurige of inconsequente beslissingen. Ook is het voor organisatoren onduidelijk op welke basis hun aanvragen worden beoordeeld. Op deze wijze ontstaat rechtsonzekerheid bij de aanvragers en een risico op ongelijke behandeling.

4.2.2 Paritaire comités

Besluitvorming

Het BEV-stelsel beschouwt de opleidingen die per bedrijfstak georganiseerd zijn en erkend worden door het bevoegde paritaire comité, als erkende beroepsopleidingen. De regelgeving licht de inhoud van deze opleidingen of de criteria tot erkenning ervan niet verder toe.

De paritaire comités zijn nationale overlegorganen, die opgericht zijn bij koninklijk besluit. Ze zijn samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties en worden voorgezeten door sociale bemiddelaars, die als ambtenaar werkzaam zijn bij de FOD WASO. Zij beraadslagen en beslissen alleen geldig als ten minste de helft van de gewone of plaatsvervangende leden die de werkgevers vertegenwoordigen, en de helft van de gewone of plaatsvervangende leden die de werknemers vertegenwoordigen, aanwezig zijn[56]. Sinds 1 januari 2014 verwerkt het secretariaat van de Paritaire Comités in principe alle gegevens over de beroepsopleidingen in een database, waarvan het aan het departement Werk maandelijks een uittreksel bezorgt.

Opleidingsinstellingen die een opleiding willen laten erkennen als beroepsopleiding, dienen een aanvraag in bij het bevoegde paritair comité met het aanvraagformulier dat de FOD WASO op zijn website aanbiedt.

De comités beslissen bij eenparigheid van stemmen van de aanwezige leden en notuleren de beslissingen in een proces-verbaal[57]. Het nazicht van een aantal notulen[58] leert dat deze beslissingen inderdaad genotuleerd werden, evenwel zonder enige motivering.

Gehanteerde criteria

Het Rekenhof heeft de 61 paritaire (sub)comités die opleidingen hebben erkend (zie 3.2.3), bevraagd over hun besluitvormingsproces en beslissingscriteria bij BEV-erkenningsaanvragen.

---

[56] Artikel 47 van de wet van 5 december 1968 op betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

[57] Cfr. artikel 11 t/m 13 van het koninklijk besluit van 6 november 1969 tot vaststelling van de algemene regels voor de werking van de paritaire comités.

[58] Er werden 50 notulen nagekeken van 18 verschillende paritaire comités.

28 comités hebben een antwoord verstrekt[59]. 26 comités meldden dat zij bij de besluitvorming bepaalde criteria hanteerden. De volgende criteria kwamen het vaakst voor:

- *Relevantie voor de sector*: de opleiding moet relevant zijn voor de arbeidsmarkt en, meer bepaald, voor de betrokken sector (25 PC).
- *Wettelijke criteria*: de 32-urenregel in het kader van BEV (vermeld door 21 PC), of sectorspecifieke wettelijke regels voor verplichte opleidingen of vakbekwaamheidsvereisten (4 PC).

Een minderheid van de paritaire comités past ook de volgende criteria toe:

- *Doelgroepcriteria*, bijvoorbeeld gerichtheid op nieuwe werknemers of werknemers behorend tot de sector (3 PC);
- *Organisatorcriteria*, bijvoorbeeld alleen specifieke sectorfondsen en de bijhorende opleidingsinstelling kunnen sectorspecifieke opleidingen organiseren; 9 PC erkennen automatisch opleidingen die het sectoraal opleidingscentrum of andere erkende instellingen organiseren.
- *Criteria inzake kwaliteit van de opleiding*, bijvoorbeeld het bestaan van een volledig omschreven leerplan of van onderzoek naar de doelstellingen en de wetenschappelijke visie van de opleiding (10 PC);
- *Criteria inzake duurtijd*, waarbij de duurtijd zo beperkt mogelijk moet zijn (10 PC).
- *Kostprijscriteria*, waarbij de kostprijs de toegankelijkheid van de opleiding niet mag belemmeren (5 PC).

Gemiddeld past elk paritair comité vier criteria toe. Er zijn wel sterke onderlinge verschillen in het aantal behandelde aanvragen, het aantal toegepaste criteria en de diepgang van de beraadslaging. De gehanteerde criteria leidden bij de paritaire comités maar uitzonderlijk tot negatieve beslissingen[60].

Het paritair comité 330 voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten, dat veruit het grootste aantal opleidingen erkende, heeft een grondiger methodiek ontwikkeld om aanvragen te behandelen: een werkgroep bereidt de beslissing voor en er is een specifiek aanvraagformulier[61].

Evaluatie van de gehanteerde criteria

Dat de wetgever of beleidsverantwoordelijken geen gemeenschappelijk kader hebben uitgewerkt voor de beoordeling van de erkenningsaanvragen, verklaart de verschillen in de criteria die de verschillende paritaire comités hanteren. De paritaire comités verklaarden dat ze hun criteria meestal baseerden op de cao's in de sector en interne afspraken in het paritair comité. De criteria van de paritaire comités staan los van die van de erkenningscommissie. Dat creëert onduidelijkheid en kan leiden tot tegenstrijdige beslissingen.

---

[59] 15 van deze PC representeren 94,4% van de sectorale beslissingen over erkenningen zoals blijkt uit de lijst van sectorale opleidingen van de VEC voor de schooljaren 2014-2016. De 28 deelnemers waren vooral de relatief grote PC die samen instaan voor 33% van de gebruikers van BEV onder de werkgevers en 38% onder de werknemers.

[60] Sinds maart 2014 slechts 2%.

[61] In tegenstelling tot het algemeen aanvraagformulier, dat alleen naar informatie over de opleiding vraagt, vraagt het aanvraagformulier van het PC 330 ook naar de meerwaarde die de opleiding biedt aan werknemers in de gezondheidszorg, de voordelen die vroegere deelnemers uit de opleiding haalden en eventuele erkenningen van de organisator van de opleiding door het ministerie van Onderwijs of een andere instantie.

Zo hanteren de paritaire comités bijna nooit het criterium *weigering wegens bedrijfsopleiding*, terwijl de VEC in dat geval van oordeel is dat de onderneming de opleiding zelf moet financieren. Eén paritair comité vermeldde zelfs expliciet de mogelijkheid van een bedrijfsspecifieke opleiding. Paritaire comités erkennen ook regelmatig bachelor-masteropleidingen en postgraduaten, terwijl de erkenningscommissie die in de regel uitsluit. De paritaire comités hanteren voorts de hoogte van de inschrijvingskosten of de hooggeschooldheid van het doelpubliek maar sporadisch.

De paritaire comités hebben de gehanteerde criteria vaak niet duidelijk omschreven en vaag gedefinieerd. Daardoor zijn ze moeilijk toepasbaar. Een aantal paritaire comités kon de gevraagde criteria niet onmiddellijk aanleveren.

4.3 Conclusies

Om de erkenningsaanvragen te beoordelen, hanteert de VEC enerzijds een (niet limitatieve) lijst van criteria en anderzijds ad hoc-criteria. De wetgever en beleidsverantwoordelijken hebben geen richtlijnen meegegeven voor de beoordeling van de aanvragen. Verschillende van de criteria zijn dan ook onvoldoende onderbouwd of niet gebaseerd op relevante beleidsdoelstellingen of regelgeving. De VEC heeft evenmin voor een aantal criteria normwaarden vastgelegd. Dat maakt dat deze criteria moeilijk bruikbaar zijn en voor willekeur in de besluitvorming zorgen. Deze tekortkomingen hebben een weinig transparante en consistente besluitvormingsprocedure door het VEC tot gevolg.

Het soms geringe aantal criteria per paritair comité, de grote verscheidenheid aan criteria, het gebrek aan onderlinge afstemming van de criteria tussen de erkenningscommissie en de paritaire comités en tussen de paritaire comités onderling, de vage definiëring van criteria en de bijhorende moeilijkheid om die toe te passen, leiden ook bij de erkenning van sectorale BEV-opleidingen tot een weinig transparante en consistente besluitvorming.

HOOFDSTUK 5

Toezicht

5.1 Beschrijving

De toezichtsfunctie van de VEC steunt op artikel 110 van de herstelwet van 22 januari 1985. De commissie kan zich bij een met redenen omklede beslissing uitspreken over de intrekking of schorsing van alle categorieën van erkenning, zowel van beroepsopleidingen als van algemene opleidingen. Zij dient ook controle uit te oefenen op alle opleidingen en moet ten minste halfjaarlijks de ontwikkeling van de budgettaire situatie van de BEV-regeling opvolgen. Als zij een (dreigende) overschrijding vaststelt van het budgettair krediet, moet zij de bevoegde minister op de hoogte brengen. De commissie voert haar budgettaire controle uit door de terugbetalingen per categorie van opleidingen te monitoren. Zij houdt ook rekening met budgettaire overwegingen bij de eigen erkenningen.

De inspectie van het departement Werk en Sociale Economie houdt toezicht op de naleving van de BEV-bepalingen. Deze inspecties spitsen zich toe op de juistheid van de terugbetalingsaanvragen, en niet op de erkenning van opleidingen.

5.2 Toezicht van de VEC op de eigen erkenningen

Voor de verlenging van opleidingserkenningen en voor erkenningen van onbepaalde duur, maakt de erkenningscommissie gebruik van een jaarlijks evaluatieformulier. De VEC erkent momenteel zelf geen opleidingen voor onbepaalde duur[62], maar erkent nieuwe aanvragen voor de periode van één jaar, met verlengingen tot twee jaar, op voorwaarde van een gunstig evaluatieverslag. De federale erkenningscommissie heeft in het verleden wel erkenningen van onbepaalde duur verleend. Voor die erkenningen vraagt de VEC de aanvragers jaarlijks een evaluatieformulier in te vullen, dat peilt naar het aantal deelnemers aan de opleiding[63] en naar een kwaliteitsoordeel over de opleiding en de trainers middels een bevraging van de deelnemers.

Tot nu toe heeft de commissie maar eenmaal een erkenning ingetrokken naar aanleiding van een dergelijk evaluatieverslag, alleen omdat de opleiding niet meer voldeed aan een reglementaire erkenningsvoorwaarde. Het is echter onduidelijk hoe de beoordeling van de kwaliteit van de opleiding in het evaluatieformulier kan leiden tot de schorsing of intrekking van een erkenning. Bovendien kan de werkwijze waarbij de aanvrager zelf, zonder enige vorm van controle, het evaluatieformulier invult, leiden tot een vertekend, positief beeld van de georganiseerde opleidingen.

---

[62] Deels omdat hervormingen in de opleidingsincentives van de Vlaamse overheid nakende zijn en deels omdat dergelijke erkenningen moeilijk te rijmen zijn met het garanderen van een continue kwaliteit van deze opleidingen in een voortdurend veranderende arbeidsmarkt.

[63] Totaal aantal, aantal met BEV, aantal die opleiding volbracht hebben, ...

5.3 Toezicht op de overige erkenningen

Toezicht op alle andere categorieën van opleidingen, waaronder de opleidingen die de paritaire comités erkennen, is nagenoeg onbestaand. De VEC stelt te werken via een *reactief* toezicht, waarbij zij pas overgaat tot nader onderzoek na een klacht. Zij heeft evenwel geen duidelijke klachtenprocedure uitgewerkt. Tot op heden ontving de VEC één klacht over een opleiding. De inspectie Werk onderzoekt deze klacht momenteel en zal daarover verslag uitbrengen aan de VEC.

De commissie voert haar toezichtstaak dus minimaal, incidenteel en weinig systematisch uit. De wetgever verleende haar weliswaar een zekere slagvaardigheid door de toekenning van een schorsings- en intrekkingsbevoegdheid, maar heeft niet bepaald hoe en volgens welke criteria de commissie haar toezichtsfunctie moet invullen. Hij heeft de bevoegdheden en taken van de commissie dus niet gedefinieerd in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen en doelstellingen, taken noch reikwijdte vastgelegd. Hij heeft evenmin voorzien in afzonderlijke budgettaire middelen voor de toezichthouder op grond van een specifieke behoefteanalyse. Wel heeft de Koning erin voorzien dat de commissie een beroep kan doen op deskundigen of technici, volgens de voorwaarden van het huishoudelijk reglement[64]. Het huishoudelijk reglement heeft hieromtrent echter niets bepaald. Ook kan de commissie een beroep doen op de diensten van het departement WSE *voor het verkrijgen van informatie die betrekking heeft op de organisatie en het verloop van de opleidingen*[65].

Tot op heden heeft de VEC haar schorsings- en intrekkingsbevoegdheid nog niet gebruikt.

Volgens de VEC staat zij niet in een gezagsrelatie ten opzichte van de gecontroleerde actoren, met name de paritaire comités. Aangezien hun oprichting en werking onder de federale overheid ressorteren, kan de VEC, die onder het Vlaams Gewest ressorteert, ze moeilijk aansturen. De herstelwet heeft de toezichtsfunctie van de commissie nochtans wettelijk verankerd. Deze wet heeft het toezicht toegekend ten aanzien van alle opleidingen, ook die welke de paritaire comités erkenden.

De VEC heeft tevens opgemerkt dat, vanuit de traditie om sectorale opleidingen die voorgelegd worden aan de VEC door te verwijzen naar de sectorale sociale partners, binnen het VEC onvoldoende technische expertise is uitgebouwd om te oordelen over de inhoud van bepaalde sectorale opleidingen.

Ten slotte is de toezichthouder niet onafhankelijk van de gecontroleerde. Zowel de erkenningscommissie als de paritaire comités zijn immers paritair samengesteld uit dezelfde interprofessionele sociale partners. Bijgevolg moet de commissie waakzaam zijn voor risico's van belangenvermenging bij de behandeling van dossiers.

De commissie hanteert dus voor haar toezicht geen systematische of proactieve controle. Er is geen sprake van een toezichtvisie of een bijhorende methodiek.

---

[64] Artikel 9 van het koninklijk besluit van 1985.

[65] Artikel 11 van het koninklijk besluit van 1985.

5.4 Externe en objectieve kwaliteitszorg

Een manier om enige mate van zekerheid te verwerven over de kwaliteit van een opleiding, bestaat erin na te gaan of een organisator al over een erkenning beschikt. Zo erkent het departement Onderwijs onderwijsinstellingen. De FOD IBZ of WASO erkent opleidingsverstrekkers in functie van de toegang tot de uitoefening van bepaalde beroepen of de verlening van vakbekwaamheidsattesten. Sommige opleidingsverstrekkers worden erkend in het kader van een kwaliteitslabel (bijvoorbeeld Qfor, EFQM, KMO-portefeuille). Dergelijke erkenningen zijn weliswaar niet gericht op de beleidsdoelstellingen van het BEV, maar ze zijn ingebed in een bestaand systeem van kwaliteitszorg.

Organisatoren van de automatisch erkende BEV-opleidingen zijn overheidsinstanties (VDAB, SYNTRA), zijn in het kader van hun financiering al onderworpen aan een vorm van kwaliteitscontrole[66] (bijvoorbeeld hogescholen, centra voor volwassenenonderwijs, instellingen van deeltijds kunstonderwijs) of zijn ten minste ingebed in een gekende structuur (vakbonden, door vakbonden erkende organisaties). Bij de niet-automatische erkenningen beschikken de organisatoren van opleidingen niet noodzakelijk over een dergelijke kwaliteitserkenning. De VEC hanteert dergelijke officiële kwaliteitserkenningen bij de beoordeling van de erkenningsaanvragen als mogelijk beoordelingscriterium, zij het niet als een uitsluitingscriterium. Zij vraagt deze informatie in het aanvraagformulier. Zij vraagt ook het programma van de opleiding bij de aanvraag te voegen.

Bij de paritaire comités is een al bestaande erkenning van de opleidingsverstrekker maar uitzonderlijk een criterium voor de erkenning van een BEV-opleiding. Negen paritaire comités stelden dat zij opleidingen door bepaalde opleidingsverstrekkers automatisch erkennen. Zij vragen in het aanvraagformulier echter niet naar een eventuele erkenning van de organisator. Alleen het paritair comité 330, dat een meer uitgebreid aanvraagformulier gebruikt, vraagt wel naar dergelijke erkenningen, alsook naar het programma van de opleiding. Verder baseert dit PC zich op de wetgeving over officieel erkende therapieën[67] om aanvragen te beoordelen, en weigert het niet-officieel erkende therapieën[68]. Erkenningen zijn ook maar geldig voor de duur van de opleiding. De andere comités kunnen nog erkenningen voor onbepaalde duur uitreiken. Na de beëindiging van een opleiding of bij een verlengingsaanvraag maken of vragen de paritaire comités geen evaluatie.

5.5 Conclusies

De VEC houdt toezicht op de opleidingen die zij zelf heeft erkend door de aanvragers jaarlijkse evaluatieformulieren te doen invullen, maar heeft tot op heden op grond daarvan nog maar één opleiding ingetrokken. Dat de aanvrager zelf het formulier invult, kan het beeld positief vertekenen.

De VEC houdt amper toezicht op alle andere categorieën opleidingen. De doelstellingen, de reikwijdte, noch de taken van het toezicht zijn vastgelegd. De commissie voert alleen een re-

[66] Deze kwaliteitscontrole valt niet binnen de scope van deze audit.

[67] Wet op de niet-conventionele praktijken inzake geneeskunde van 29 april 1999.

[68] Het PC stelt wel dat het de opleiding telkens in haar geheel bekijkt. Als een niet-erkende therapie maar een klein onderdeel van de opleiding uitmaakt, kan het deze opleiding erkennen.

actief toezicht uit, naar aanleiding van een klacht, maar controleert niet systematisch of proactief. Dat toezicht heeft nog geen intrekking of schorsing van een erkenning meegebracht. Overigens zijn de expertise en de onafhankelijkheid van de VEC niet gegarandeerd.

Bij gebrek aan voldoende toezicht van de VEC op de opleidingen en criteria voor de kwaliteit van de opleidingen, en aangezien de erkenning van de opleidingsverstrekker geen uitsluitingscriterium is, gaat volgens het Rekenhof momenteel onvoldoende aandacht naar een externe en objectieve kwaliteitszorg voor de opleidingen.

HOOFDSTUK 6

Conclusies

De herstelwet van 1985 koppelde ruime maar weinig concrete beleidsdoelstellingen aan het stelsel van BEV: algemene en professionele vorming voor werknemers en ondersteuning van de technologische evoluties en productiviteit voor de werkgevers. Indirect kon het Rekenhof voor bepaalde automatisch erkende beroepsopleidingen de doelstelling afleiden dat zij verband moeten houden met de beroepssituatie of de beroepsperspectieven van de werknemer. Andere doelstellingen kunnen afgeleid worden uit het verhoogd aantal uren verlof dat werknemers kunnen opnemen, maar staan niet in verband met de erkenningsvoorwaarden voor opleidingen en de kwaliteit ervan. De regelgeving is vooralsnog dan ook niet geactualiseerd, en de overheid heeft niet opgevolgd of het BEV en de erkende opleidingen hebben bijgedragen tot de realisatie van beleidsdoelstellingen.

Het aantal opleidingen dat erkend is voor BEV, is vooralsnog niet exact becijferbaar, ook niet door de Vlaamse erkenningscommissie.

De herstelwet omschrijft geen eenvormig beoordelingskader voor de erkenning of weigering van opleidingen. De grote verscheidenheid aan erkenningscriteria en de vaak vage definiëring ervan leidt tot een weinig transparante en consistente besluitvorming bij de paritaire comités en de Vlaamse erkenningscommissie. Deze commissie hanteert wel een lijst met enkele criteria, maar die zijn niet altijd voldoende onderbouwd of zijn niet gebaseerd op relevante beleidsdoelstellingen of regelgeving.

Zowel de erkenningscommissie als de paritaire comités motiveren hun beslissingen tot erkenning of weigering van opleidingen maar summier. De motiveringen houden geen afweging in van consistent toegepaste criteria.

Bij de uitoefening van haar toezichtstaak op de erkenning van opleidingen, handelt de erkenningscommissie op incidentele en weinig proactieve wijze, vooral naar aanleiding van concrete vragen. Door haar paritaire samenstelling is zij minder geschikt om een onafhankelijk toezicht uit te oefenen over de opleidingen die de paritaire comités hebben erkend.

HOOFDSTUK 7

Aanbevelingen

- Voortgezette opleiding en levenslang leren blijven belangrijke taken voor de overheid. Deze moet duidelijkheid scheppen over de doelstellingen die zij wil ondersteunen. Zij moet de beleidsdoelstellingen van BEV of een toekomstig te ontwikkelen stelsel van opleidingsincentives helder definiëren en verankeren in de regelgeving. De modaliteiten van het stelsel moeten verband houden met deze doelstellingen. De overheid bezwaart ze best niet met voorwaarden die de toegang voor de gebruikers (werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkers) belemmeren en leiden tot complexe administratie en controles (bijvoorbeeld sector van tewerkstelling, plaats en tijdstip van lessen, minimum percentage tewerkstelling als toegangsvoorwaarde). Zij moet er ook over waken deze doelstellingen te integreren met de doelstellingen van andere beleidsdomeinen en bestuursniveaus.

- Er is nood aan een goed geregeld, duidelijk en eenvormig beslissingskader om te bepalen of een opleiding past in BEV of nog te ontwikkelen opleidingsincentives.

- De overheidssteun voor opleiding moet additioneel zijn. De incentives moeten aansporen tot de gewenste vorming en vermijden opleidingen te ondersteunen die wettelijk verplicht zijn of ook zouden plaatsvinden zonder die steun. Beroepsopleidingen die alleen kaderen in de noodwendigheden van de onderneming van wie de opleiding volgt, worden als bedrijfsopleidingen beter langs de geëigende kanalen ondersteund (bijvoorbeeld strategische transformatiesteun, KMO-portefeuille).

- De overheidsadministratie moet haar databeheer optimaliseren, opdat zij het beheer en de resultaten van opleidingsincentives goed kan opvolgen en, zo nodig, bijsturen. Zij moet erover waken dat de overeenkomsten tussen de verschillende overheidsinstanties die opleidingen erkennen, de nodige gegevensuitwisseling garanderen en dat die instanties de gemaakte afspraken nakomen.

- De Vlaamse erkenningscommissie en de paritaire comités moeten hun erkenningsbeslissingen van opleidingen steunen op vooraf vastgelegde, duidelijk omschreven criteria, die onderbouwd zijn met beleidsdoelstellingen en die consistent en transparant worden toegepast en afdoende gemotiveerd.

- Er moet voldoende aandacht zijn voor kwaliteitszorg bij de opleidingen. Alle opleidingsincentives voor werknemers en werkgevers dienen de ondersteuning afhankelijk te maken van eenzelfde systeem van kwaliteitserkenning. Dat zou werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkers meer duidelijkheid verschaffen en de huidige, complexe administratieve controles vereenvoudigen. Dat kan met bestaande erkenningsvormen van opleidingsverstrekkers of met een Vlaams overkoepelend kwaliteitslabel.

- De bevoegdheden van de instantie die toezicht houdt op het systeem van erkenningen van opleidingen moeten gedefinieerd worden en in overeenstemming gebracht worden met de middelen.

- De toezichthouder moet een toezichtvisie en methodiek ontwikkelen in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen en reglementaire bepalingen. Hij moet zowel proactief als reactief handelen, over de gepaste expertise beschikken en onafhankelijk zijn van de te controleren actoren. Daarom kan het aangewezen zijn de toezichtfunctie aan de administratie toe te vertrouwen.

HOOFDSTUK 8

Reactie van de minister

In het kader van de tegensprekelijke procedure gaf de minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport op 10 juni 2016 per e-mail de volgende reactie op het auditverslag:

De Vlaamse overheid is omwille van de zesde staatshervorming sinds 1 juli 2014 bevoegd voor de maatregel Betaald Educatief Verlof (BEV), welke voorheen voor 30 jaar een federale bevoegdheid was. Vermits wij als Vlaamse overheid de continuïteit willen garanderen ten aanzien van onze klanten, hebben wij ervoor geopteerd om de maatregel eerst in te kantelen in het departement Werk en Sociale Economie (1 april 2015) en pas nadien te hervormen.

In het Vlaamse regeerakkoord werd een hervorming van de opleidingsincentives, en daarmee ook het BEV, aangekondigd. We willen de krachtlijnen hiervoor samen met de sociale partners in kader van het Vlaams Banenpact vastleggen omwille van het belang van gedragenheid bij de betrokken actoren.

De sociale partners hadden zich geëngageerd om voor het zomerreces 2016 een voorstel omtrent de hervorming van de opleidingsincentives op te maken. In maart 2016 heeft het federale niveau naar aanleiding van de begrotingscontrole een aantal nieuwe verplichtingen omtrent opleiding opgelegd die mogelijk een impact kunnen hebben op de Vlaamse opleidingsincentives. Aangezien het voorstel zich nog in een ontwerpfase bevindt, hebben de sociale partners mij via een formeel schrijven meer tijd gevraagd voor het uitwerken van hun voorstel.

Ik neem de conclusies en aanbevelingen van het auditrapport van het Rekenhof mee in de geplande hervorming van de opleidingsincentives.

BIJLAGE: AANTAL ERKENDE OPLEIDINGEN PER JAAR (GEGEVENS VEC)

Erkende opleidingstypes	Schooljaar 2011-2012				Schooljaar 2012-2013				Schooljaar 2013-2014				schooljaar 2014-2015			
	totaal	nieuw	verlengd	georga-niseerd	totaal	nieuw	verlengd	georga-niseerd	totaal	nieuw	verlengd	georga-niseerd	totaal	nieuw	verlengd	georga-niseerd
Volwassenenonderwijs	NG	NVT	NVT	NG	457	NVT	NVT	516	463	NVT	NVT	525	469	NVT	NVT	533
Deeltijds kunstonderwijs	4	NVT	NVT	58 in hoger DKO	4	NVT	NVT	58 in hoger DKO	4	NVT	NVT	58 in hoger DKO	4	NVT	NVT	58 in hoger DKO
BA/MA Hoger onderwijs (avond / weekend)	(1)	NVT	NVT	NG	(1)	NVT	NVT	NG	(1)	NVT	NVT	572	(1)	NVT	NVT	581
Middenstandsopleidingen	NG	NVT	NVT	NG	454	NVT	NVT	507	510	NVT	NVT	565	366	NVT	NVT	406
Landbouw	104	NVT	NVT	104	101	NVT	NVT	101	89	NVT	NVT	89	108	NVT	NVT	108
Examencontract	NVT(2)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Sectorale opleidingen(3)	1.150	(3)	(3)	NG	564	(3)	(3)	NG	1.039	(3)	(3)	NG	653	(3)	(3)	NG
Beroepsopleiding erkend door erkenningscommissie (4)	159	77	82	NG	118	39	79	NG	146	56	90	NG	233	130	103	NG
AO door werknemersorganisaties en jeugd-en volwassenenorganisaties (geen gesplitste registratie, samengevoegd)	440	NVT	NVT	440	614	NVT	NVT	614	517	NVT	NVT	517	525	NVT	NVT	525
AO goedgekeurd door de erkennings-commissie(4)	2	2	0	NG	1	0	1	NG	0	0	0	NG	0	0	0	NG
Talen in volwassenenonderwijs	NG	NVT	NVT	NG	115	NVT	NVT	115	115	NVT	NVT	115	115	NVT	NVT	115
Erkenning verworven competenties (ervaringsbewijs)	NVT(2)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
VDAB / FOREM / BXL-Formation / Arbeitsamt (5)	NVT	knelpuntopleidingen VDAB waren nog niet erkend in kader van BEV			290	NVT	NVT	432	452	NVT	NVT	827	413	NVT	NVT	827
Mentoropleiding	25	5	20	NG	27	2	25	NG	32	5	27	NG	38	6	32	NG
Niet gekend – in behandeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NG = Niet gekend (kan diverse oorzaken hebben: de informatie werd niet bezorgd, de informatie wordt niet geregistreerd bij de bevoegde actoren, de informatie is niet beschikbaar)

NVT = Niet van toepassing

(1) Enkel de bachelor en master 's avond en/of tijdens weekeinde.

(2) Examen of test, geen opleiding, dus wordt niet erkend.

(3) Lijsten worden per paritair comité bijgehouden en per kalenderjaar. Gegevens werden in de tabel dus opgesplitst per jaar: jaar 2011 werd ingevuld in luik schooljaar 2011-2012, jaar 2012 werd ingevuld in luik schooljaar 2012-2013, ... Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen nieuwe opleidingen of verlengingen.

(4) De VEC heeft lijsten per kalenderjaar, niet per schooljaar. Gegevens werden in de tabel dus opgesplitst per jaar: jaar 2011 werd ingevuld in luik schooljaar 2011-2012, jaar 2012 werd ingevuld in luik schooljaar 2012-2013, ... Vóór 1 april 2015 gebeurden de erkenningen door de federale erkenningscommissie.

(5) De lijst met knelpuntopleidingen van VDAB (opleidingen zowel in eigen beheer als bij tenderpartners van VDAB) wordt jaarlijks naast de lijst van knelpuntopleidingen van de RVA gelegd. De RVA past deze lijst jaarlijks aan (te vinden op website RVA).

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden op de website van het Rekenhof.

Daar kunt u zich ook abonneren op de RSS-feeds om op de hoogte te blijven van nieuwe publicaties.

ADRES
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be